

KIND AAN HUIS
GASTOUDERBUREAU

Pedagogisch Beleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Pedagogische richtlijnen	4
2.1 Een vertrouwde en geborgen sfeer	4
2.2 Een hygiënische, veilige en gezonde opvangomgeving	5
2.3 Respect en aandacht voor het kind	5
2.4 Aandacht voor normen en waarden	5
2.5 Het scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden	6
2.6 Het observeren en signaleren van ontwikkelingsproblemen	6
3. Onze visie op gastouderopvang	7
4. Onze visie op de opvoeding van het kind	8
5. De ontwikkeling van het kind	8
5.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling	9
5.2 Lichamelijke/Motorische ontwikkeling	10
5.3 Verstandelijke ontwikkeling	11
6. Werkwijze van Gastouderbureau Kind aan Huis	12
7. De gastouder	13
7.1 Diploma	13
7.2 Verklaring omtrent gedrag	13
7.3 EHBO-certificaat	13
7.4 Aanvullende eisen	13
8. De opvanglocatie	14
8.1 Wettelijke eisen	15
8.2 Slaapruimte	15
8.3 Rookvrij	15
8.4 Rookmelders	15
8.5 Ruimte	15
8.6 Tuin	15
9. Kwaliteitsbewaking van de gastouderopvang	15
9.1 Verklaring omtrent gedrag	15
9.2 Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid	15
9.3 Evaluatiegesprekken	16
9.4 Achterwacht	16
9.5 Protocol huiselijk geweld en kindermishandeling	16

1. Inleiding

Het spreekwoord 'Ergens kind aan huis zijn' staat voor veiligheid, vertrouwen, geborgenheid en je ergens thuis voelen. Deze veilige basis is nodig voor een optimale ontwikkeling van het kind in zijn of haar thuissituatie en in de opvang door een gastouder.

Ouders vertrouwen hun kind toe aan een gastouder zodat zij de mogelijkheid krijgen om zorg en werk te combineren. Kinderopvang is vakwerk, uitgevoerd door mensen die weten waar ze mee bezig zijn. Mensen die vanuit een positieve houding kinderen een veilige plek bieden waar het kind zich spelenderwijs kan ontwikkelen. Wij gaan ervan uit dat het kind de kans neemt zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen als hij of zij die kans en ruimte krijgt op een voor hem of haar emotioneel veilige plek. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind niet alleen een veilige plek heeft om samen of individueel te spelen, maar dat ieder kind zich veilig voelt in de huiselijke sfeer, bij de gastouder en bij de andere kinderen om zich heen.

Het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Kind aan Huis biedt ouders en gastouders inzicht in onze opvoedkundige richtlijnen. Tevens geeft ons beleid richting aan het pedagogisch handelen van onze gastouders. Dit zijn echter geen strakke voorschriften, aangezien iedere situatie anders is. Onze gastouders geven op eigen wijze invulling aan de richtlijnen die het gastouderbureau hen biedt.

Het werken met kinderen vraagt om voortdurende aandacht voor kwaliteit, ontwikkeling en reflectie. Het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Kind aan Huis is daarom geen eindproduct. Om kwalitatief hoogstaande kinderopvang te kunnen blijven bieden, zullen wij dit pedagogische beleid regelmatig evalueren en mogelijk bijstellen in samenspraak met kinderen, ouders en gastouders.

2. Pedagogische richtlijnen

Om richting te geven aan het pedagogisch handelen van onze gastouders, heeft Gastouderbureau Kind aan Huis een aantal pedagogische richtlijnen samengesteld. Het is aan de gastouder zelf hier op eigen wijze invulling aan te geven. Het gastouderbureau hecht grote waarde aan de volgende kernwaarden.

- 2.1 De gastouder creëert een vertrouwde en geborgen sfeer
- 2.2 De gastouder draagt zorg voor een hygiënische, veilige en gezonde opvangomgeving
- 2.3 De gastouder heeft respect en aandacht voor het kind
- 2.4 De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden
- 2.5 De gastouder scheidt ontwikkelingsmogelijkheden
- 2.6 De gastouder observeert en signaleert ontwikkelingsproblemen

Onderstaand volgt de uitwerking van bovenstaande pedagogische richtlijnen.

2.1 De gastouder creëert een vertrouwde en geborgen sfeer

Het creëren van een vertrouwde en geborgen sfeer is het basisdoel voor iedere gastouder. Het is van belang dat een kind zich thuis en veilig voelt. Wij streven ernaar de warmte en liefde die het kind thuis krijgt na te bootsen. Duidelijk en consequent handelen zijn voor de gastouder kernbegrippen om het kind een veilig en vertrouwd gevoel te bieden. Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid en daarom is het bieden van ritme en regelmaat een belangrijke voorwaarde voor een vertrouwde en geborgen sfeer. Na het eten een half uur in de box spelen is een voorbeeld van ritme en regelmaat. Door hierin consequent te zijn, weet het kind wat er gaat gebeuren en dit geeft een vertrouwd en geborgen gevoel bij het kind. Duidelijkheid kan worden verschaft door regels die gelden in het huis van de gastouder toe te passen en consequent aan te houden. Bijvoorbeeld niet zonder toezicht in de slaapkamers spelen. Door het kind steeds te wijzen op deze regel, kent het kind de regel en weet hij of zij waar het aan toe is. Kinderen ervaren herkenning en houvast aan rituelen en regelmaat en dit draagt bij aan de vertrouwde en geborgen sfeer. Een goede sfeer onderling, met de gastouder als voorbeeld, zorgt ervoor dat het kind zich veilig voelt. Het kind moet zich vrij kunnen voelen om zichzelf te uiten en zichzelf te zijn. Wij verwachten dat de gastouder een situatie creëert waarbij het kind wordt begeleidt in het proces van gewenning en zich thuis voelen. Dit kan bijvoorbeeld door hetzelfde bedritueel toe te passen voor het middagslaapje als thuis wordt gedaan, zoals een koesdoekje van thuis bij het kind in bed te leggen, een liedje zingen, een verhaaltje voorlezen. Daardoor heeft het kind een herkenning vanuit thuis en creëert de gastouder een situatie waarin het kind zich veilig en thuis voelt bij de gastouder. Ouders en gastouder worden nadrukkelijk betrokken bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind, zodat er zoveel mogelijk wordt samengewerkt om voor het kind een zo vertrouwd mogelijke omgeving te creëren. Het is daarom belangrijk dat ouders en gastouders elkaar vertellen wat de gebruiken, rituelen, normen en waarden van thuis zijn, zodat de gastouder daarop in kan spelen en het kind een veilige omgeving kan bieden.

2.2 De gastouder draagt zorg voor een hygiënische, veilige en gezonde opvangomgeving

Ieder kind heeft recht op een goede lichamelijke verzorging in een schone en veilige omgeving. De opvanglocatie van de gastouder dient zodanig ingericht te zijn dat er voldoende ruimte en rust is voor slapen, verschonen, eten en spelen. De ruimtes waar het kind verblijft moeten voldoen aan de normen van hygiëne en veiligheid. Het gastouderbureau verwacht dat de gastouder het kind een hygiënische en veilige omgeving biedt, waarbij bijvoorbeeld de stopcontacten op kindhoogte zijn beveiligd, er rookmelders zijn geplaatst volgens de wettelijke regelgeving en het speelgoed regelmatig gereinigd wordt. Ook het handen wassen na het toiletbezoek en voor het eten maken deel uit van een hygiënische omgeving. Een hygiënische, veilige en gezonde opvangomgeving zal door het gastouderbureau worden gecontroleerd door middel van de jaarlijkse risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid.

2.3 De gastouder heeft respect en aandacht voor het kind

Ieder kind is uniek en dient gerespecteerd te worden. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen kinderen. Het kind wordt gestimuleerd zijn of haar eigenheid te uiten en dit geeft het kind zelfvertrouwen om zijn of haar eigen ik te ontdekken. Vanuit een respectvolle, oprechte en positieve houding geeft de gastouder het kind de mogelijkheid zich te ontwikkelen tot zijn of haar eigen unieke persoonlijkheid. Het is belangrijk dat de gastouder aandacht besteedt aan en ruimte biedt voor initiatieven van het kind. Een voorbeeld kan zijn dat de gastouder heeft bedacht met de kinderen naar de speeltuin te gaan, maar één kind stelt voor naar het park te gaan om de eendjes brood te geven. Door zo nu en dan het kind zijn of haar ideeën tot uitvoer te brengen, zal het zelfvertrouwen van het kind worden vergroot en creëert de gastouder een situatie waarin het kind zich veilig genoeg voelt om bepaalde zaken te bespreken en het kind zal zich hierin begrepen voelen door de gastouder. Het stimuleren van de zelfstandigheid door middel van het geven van aandacht aan het kind speelt ook een rol. Eenmaal aangekomen bij de eendjes kan de gastouder te kennen geven dat het een heel goed idee van hem of haar is geweest om de eendjes te gaan voeren in het park. Door vertrouwen in het kind te tonen en door het stimuleren van de zelfstandigheid, wordt de eigenwaarde van het kind verhoogd en voelt het kind zich gerespecteerd.

2.4 De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden

Kinderen worden voor een groot deel gevormd door de omgeving om hen heen en de omgang met volwassenen en andere kinderen. De gastouder fungeert als een voorbeeld voor het kind. De gastouder zal het goede voorbeeld geven met als doel het kind het gewenste gedrag te leren. Enkele voorbeelden waarin normen en waarden een rol spelen zijn: taalgebruik, conflicten hanteren, het corrigeren van fout gedrag, het tonen van het sociaal gewenste gedrag en het aanleren van regels. Het overbrengen van normen en waarden is een belangrijk deel van de opvoeding van het kind. Het is echter noodzakelijk dat hierover duidelijke overeenstemming is tussen ouders en gastouder. De gastouder vraagt de ouders om informatie en voorziet de ouders van informatie met betrekking tot de normen en waarden van het kind. Het is daarom belangrijk dat ouders en gastouders elkaar vertellen welke normen en waarden thuis gehanteerd worden, zodat de gastouder

daarop in kan spelen en het kind op een juiste manier de normen en waarden van thuis mee kan geven. Het is belangrijk voor een groot deel de normen en waarden van de ouders aan te houden, maar het kan voorkomen dat een gastouder andere ideeën heeft over bijvoorbeeld het groeten van mensen of bepaald taalgebruik. Dit hoeft niet een vervelende situatie op te leveren, zolang er duidelijke afspraken tussen gastouder en ouders zijn gemaakt en er duidelijk over wordt gecommuniceerd naar het kind toe. Het kind leert daardoor dat er andere normen en waarden kunnen gelden dan thuis.

2.5 De gastouder scheidt ontwikkelingsmogelijkheden

Elke kind heeft recht op optimale ontwikkelkansen. Ieder kind heeft zijn eigen tempo met betrekking tot zijn of haar ontwikkeling. De gastouder biedt het kind persoonlijke aandacht en ondersteuning bij zijn of haar persoonlijke en sociale ontwikkeling. Door één op één met het kind te knutselen of een puzzel te maken, krijgt het kind de persoonlijke aandacht waarbij het vragen kan stellen en zich kan ontwikkelen op persoonlijk en sociaal gebied. Het verschilt per kind hoeveel persoonlijke aandacht er nodig is. Echter is het ook belangrijk dat het kind zich kan ontplooiën door in zijn of haar eentje te knutselen of een puzzel te maken. Het is aan de gastouder de veilige en geborgen sfeer te creëren waardoor het kind ook zelf aan de bel durft te trekken wanneer het ondersteuning nodig heeft bij zijn of haar ontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar het individuele kind en de vraag van het kind. Door het juiste voorbeeld te geven kunnen kinderen veel van de gastouder leren. Het zal een kind helpen zich te ontwikkelen wanneer hij of zij wordt opgevangen in een omgeving waar veiligheid, regelmaat, aandacht en respect als kernwaarden worden gezien.

2.6 De gastouder observeert en signaleert ontwikkelingsproblemen

Door training en ervaring leert de pedagogisch medewerker problemen en afwijkend gedrag van kinderen van 0 tot 13 jaar te signaleren. Van de gastouder wordt verwacht dat zij in staat is het kind te observeren door haar aandacht af en toe op het gedrag en de uitstraling van het kind te richten. Door oplettend rond te kijken pikt de gastouder signalen op en kinderen met wie het op dat moment niet prettig verloopt vallen daarbij op. Bijvoorbeeld; wanneer een kind de hele middag alleen speelt, dan zal de gastouder vragen of hij of zij het naar zijn/haar zin heeft.

Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van het kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking/stoornis een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Enkele voorbeelden hiervan zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag. Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn om het functioneren van het kind bij de gastouder beter en prettiger te laten verlopen.

De gastouder heeft een open communicatie met de ouders en zal de ouders steeds op de hoogte houden van de ontwikkelingen en de bezigheden van het kind. De gastouder is zich ervan bewust dat niet al het afwijkende gedrag altijd zorgwekkend is, aangezien niet ieder kind zich op dezelfde wijze en met dezelfde snelheid zal ontwikkelen. Eventueel gesignaleerde ontwikkelingsproblemen of -achterstanden, die zijn opgevallen, worden door de gastouder op een zorgvuldige wijze besproken met de ouders. Bijvoorbeeld; wanneer het de gastouder is opgevallen dat het kind zich de laatste tijd niet goed meer kan concentreren op het doen van een spelletje, terwijl dit voorheen geen probleem was. Het kan zijn dat de ouders de zorg niet delen of er niet voor open staan. Misschien is het de ouders thuis niet opgevallen. Indien de gastouder zich zorgen blijft maken, dan kan zij dit bespreken met een medewerker van het gastouderbureau. Indien de medewerker ook van mening is dat er sprake is van een belemmerende factor met betrekking tot de ontwikkeling van het kind, dan zal de kwestie met de ouders worden besproken door de bemiddelingsmedewerker. Eventueel kan zij helpen de weg te vinden naar deskundige hulp.

3. Onze visie op gastouderopvang

De letterlijke betekenis van de naam van ons gastouderbureau is een kind in het huis van de gastouder opvangen. Naast de letterlijke betekenis is er nog het spreekwoord 'Ergens kind aan huis zijn', waar de naam van ons gastouderbureau van is afgeleid. Dit spreekwoord staat voor veiligheid, vertrouwen, geborgenheid en je ergens thuis voelen. Deze veilige basis is nodig voor een optimale ontwikkeling van het kind in zijn of haar thuissituatie en in de opvang door een gastouder.

Gastouderopvang is flexibel en kleinschalig en kan daardoor tegemoet komen aan specifieke wensen van de ouders en het kind. De kleinschaligheid van gastouderopvang draagt bij aan het veilige en geborgen gevoel bij het kind. Door de kleinschaligheid kan de gastouder voldoende rust creëren en aandacht geven aan ieder kind. Ook het kind bewust zelfstandig laten spelen, zonder één of één begeleiding, maakt daar deel van uit. Door de kleinschaligheid van gastouderopvang is er meer ruimte om de aandacht aan te passen op de behoefte van het kind.

Kwaliteit is doorslaggevend voor het effect dat kinderopvang heeft op de ontwikkeling van een kind. Ouders moeten er van op aan kunnen dat het goed zit met de kwaliteit. Voor de ontwikkeling van een kind van 0 tot 13 jaar is de omgeving van groot belang. Als een kind een deel van zijn of haar tijd doorbrengt bij een gastouder, dan maakt de gastouderopvang deel uit van zijn of haar omgeving. De omstandigheden waarin deze opvang plaats vindt zijn daarom erg belangrijk. De gastouder dient een veilige en vertrouwde omgeving aan het kind te bieden door eerder genoemde kernwaarden te bieden tijdens de opvang. De gastouder bouwt een goede relatie met het kind op door open te staan voor het kind en passend te reageren op signalen die het kind uitzendt. Wanneer het kind bijvoorbeeld verdrietig is omdat er een huisdier ziek is, dan zal de gastouder het kind steunen door bijvoorbeeld over het huisdier te praten met het kind. Op deze manier vormt zich een vertrouwensband tussen de gastouder en het kind. Daarbij is het belangrijk dat het kind gestimuleerd en

geaccepteerd wordt. Van de gastouder wordt verwacht dat zij zich inspant om voor het kind een situatie en sfeer te creëren waarin het kind zich veilig en thuis kan voelen. De gastouder zal het kind optimaal begeleiden zodat hij of zij de kans krijgt om op te groeien tot een zelfstandig persoon met zelfvertrouwen en zelfwaardering.

4. Onze visie op de opvoeding van het kind

Het is belangrijk het kind de gelegenheid te bieden tot zelfontplooiing en groei in emotioneel, sociaal, fysiek en verstandelijk opzicht met behulp van toegewijde en begeleidende vaste verzorgers. Dit betekent in bepaalde gevallen dat het kind begeleiding nodig heeft, maar in andere gevallen dat het kind de rust en ruimte nodig heeft om dit zelf te ontdekken. De gastouder pikt deze signalen op en handelt ernaar. Wanneer het kind bijvoorbeeld moeite heeft met andere kinderen te spelen (sociaal, emotioneel), dan kan de gastouder hierin begeleiding geven door een groepsactiviteit te doen zoals; een spelletje of koekjes bakken. De gastouder kan op deze manier het kind over een drempel helpen met betrekking tot het spelen met andere kinderen. Als het kind het lastig vindt om te klimmen (fysiek, emotioneel), dan kan de gastouder zelfvertrouwen geven door als vangnet te dienen voor het kind evenals te laten zien hoe hij of zij het beste kan klimmen. Of wanneer een kind geïrriteerd raakt omdat het niet lukt om het blokje in de blokkenstoof te krijgen (emotioneel, verstandelijk), dan kan de gastouder het kind hulp bieden door het blokje een beetje te draaien. De beste voorwaarden tot zelfontplooiing worden geschept door een veilige, geborgen en stimulerende omgeving te bieden waarbij het kind het gevoel heeft serieus te worden genomen en hij of zij gerespecteerd wordt. Respect voor onder andere cultuur, religie en gewoonten van anderen is de basis voor omgang met anderen.

Het is erg belangrijk dat de ouders en gastouder het kind een positief zelfbeeld meegeven. Het kind prijzen voor gedrag, prestaties en vaardigheden is hierbij noodzakelijk voor het zelfbeeld van het kind. Tevens is het prijzen zonder er een prestatie voor terug te verwachten, puur om het kind zijn of haar persoon, erg belangrijk. Een positief zelfbeeld zal het kind het zelfvertrouwen geven zich te ontplooien op uiteenlopende gebieden.

Bij het verkrijgen van de juiste normen en waarden heeft het kind begeleiding nodig en een omgeving waarin het goede voorbeeld wordt gegeven. Wanneer er bijvoorbeeld twee kinderen ruzie krijgen om het spelen met een bal, dan is het noodzakelijk dat de gastouder de kinderen leert dat je kunt praten over je meningsverschil en niet ruzie hoeft te maken. Een discussie waarin wordt geprobeerd te achterhalen wie er is begonnen met ruziemaken heeft meestal weinig zin. Beter nog kan de gastouder uitleggen en laten zien dat je ook samen met een bal kunt spelen. Het is nodig duidelijke regels en grenzen te stellen zodat het kind hiermee om kan leren gaan. Deze grenzen moeten duidelijkheid en structuur bieden aan het kind.

5. De ontwikkeling van het kind

Ieder kind ondergaat zijn of haar ontwikkeling in verschillende fases. Ook heeft ieder kind hierin zijn of haar eigen tempo, daarom hebben wij de ontwikkeling van het kind van 0 tot 13 jaar onderverdeeld in drie ontwikkelingsgebieden en in verschillende leeftijdsfases.

5.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

5.1.1 0 jaar tot 4 jaar

In het begin van deze fase is de behoefte aan lichaamscontact erg sterk, want lichaamscontact geeft het kind een vertrouwd en veilig gevoel. Het kind heeft een eigen plekje nodig bij vaste verzorgers. Structuur, regelmaat en vaste verzorgers zijn voor het kind belangrijk voor het ontwikkelen van eigen initiatieven. Later in deze fase heeft het kind behoefte aan positieve bevestiging. Hij of zij begint te begrijpen dat het los van de moeder ook een bestaan heeft. In deze fase klampt het kind zich vaak vast aan de ouders. Aan het einde van deze periode is de behoefte aan saamhorigheid en het oefenen van sociale vaardigheden groot. In deze behoefte kan worden voorzien door bijvoorbeeld samen liedjes te zingen waarbij bewegingen worden gedaan. Het kind leert spelen met andere kinderen en begint andere kinderen na te doen. Ook bestaat er een behoefte aan een plek om zich terug te trekken. Duidelijke regels en structuur zijn eveneens grote behoeften voor een kind in deze fase. Door het kind consequent en duidelijk te vertellen dat hij of zij in de woonkamer mag spelen en niet in de hal, zal bij het kind een veilig en geborgen gevoel gecreëerd worden doordat het kind weet waar het aan toe is.

5.1.2 4 jaar tot 8 jaar

Samen met andere kinderen spelen is in deze leeftijdsfase erg belangrijk. De invloed buiten het gezin neemt toe en relaties tussen kinderen onderling worden steeds belangrijker. In deze fase kan het kind zich verplaatsen in andermans gevoelens, vergelijkt regels en houdt zich aan spelregels. Ook gaat het kind zijn grenzen opzoeken. Vanaf ongeveer 6 jaar begint het kind zijn of haar persoonlijkheid te ontwikkelen. Het kind gaat steeds meer over zichzelf nadenken en begint daarover vragen te stellen. Het is belangrijk dat de vragen worden beantwoord waardoor het kind steeds de kans krijgt zichzelf te ontplooien.

5.1.3 8 jaar tot 13 jaar

In deze leeftijdsfase is het kind erg gericht op omgang met kinderen van dezelfde leeftijd. Het kind gaat zichzelf vergelijken met leeftijdsgenoten. Vriendschap vormt een belangrijke rol welke zich steeds meer gaat ontwikkelen. Het kind ontdekt met wie ze het beste op kunnen schieten en met wie ze het prettigst kunnen spelen. Ook leert het kind het verschil tussen ergens goed in zijn en ergens je best voor doen. Het kind krijgt steeds meer behoefte aan zelfstandigheid in de vorm van een eigen mening en eigen verantwoordelijkheid.

5.2 Lichamelijke/Motorische ontwikkeling

5.2.1 0 jaar tot 4 jaar

Aan het begin van deze fase volgt een aantal spectaculaire ontwikkelingen in de vorm van lachen, rollen, zitten, kruipen, staan en lopen elkaar in een rap tempo op. In deze eerste periode van deze fase wordt de wereld vooral via de zintuigen ontdekt. Door alles te betasten en in zijn of haar mond te stoppen ontdekt het kind verschillen tussen zacht en hard, warm en koud en zoet en bitter. Wanneer het kind kan lopen is het belangrijk het kind een ruime en veilige omgeving te bieden waarin het kind zijn grove motoriek zoals klimmen, rennen en fietsen kan oefenen. Ook kennismaking met verschillende materialen is belangrijk. In deze fase begint de fijne motoriek een rol te spelen. Die heeft het kind nodig om een toren te bouwen, te tekenen of speelgoed van de vloer op te pakken. Wanneer het kind 2 à 2,5 jaar is krijgt het kind controle over zijn of haar sluitspieren en kan begonnen worden met de zindelijkheidstraining. Niet ieder kind ontwikkelt zich op dezelfde manier en in hetzelfde tempo, dus is het van belang te kijken naar het individuele kind om te bepalen of hij of zij toe is aan de zindelijkheidstraining. Later in deze fase wil het kind graag experimenteren. De wereld van het kind wordt steeds groter en hij of zij ziet mogelijkheden om steeds verder te gaan. Het is aan de gastouder hier grenzen in te stellen. Om het kind te voorzien in zijn of haar behoefte om te experimenteren is opbouw nodig in de moeilijkheid van het spelmateriaal. Bijvoorbeeld door het kind niet die puzzel te geven die hij of zij zonder moeite 20 keer eerder in elkaar gezet heeft, maar een moeilijkere puzzel te geven die hij of zij samen met de gastouder kan maken. Of door het kind te leren hoe hij of zij een toren bouwt van Duplo in plaats van met de stapelbekers. Daarnaast heeft het kind ruimte nodig om energie kwijt te kunnen.

5.2.2 4 jaar tot 8 jaar

In deze periode is er tevens sprake van een snelle ontwikkeling op het gebied van motoriek. Het kind krijgt steeds meer spierkracht, een betere balans en een betere coördinatie. Vaak heeft het kind moeite om de eigen groei bij te houden, waardoor hij of zij vaak dingen probeert die nog te moeilijk zijn. Ieder kind volgt zijn of haar eigen pad en het ene kind zal verder in zijn of haar ontwikkeling zijn dan de ander. Door speelgoed aan te bieden dat nog te moeilijk is voor het kind, kan het kind geïrriteerd raken of onzeker worden. Het is daarom van belang dat de gastouder met het aanbieden van speelgoed rekening houdt met de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. In deze fase ontwikkelt de fijne motoriek zich steeds meer vanuit de polsen in plaats van vanuit de schouders en ellebogen, waardoor bij het tekenen en kleuren fijnere bewegingen kunnen worden gemaakt. Ook links- of rechtshandigheid vormt zich in deze periode.

5.2.3 8 jaar tot 13 jaar

De meeste basisvaardigheden heeft het kind nu onder de knie. De fijne motoriek verfijnt zich

in het schrijven van cijfers en letters op een lijntje. Ook de oog-handcoördinatie ontwikkelt zich goed. Het kind gaat oefenen om nieuwe bewegingen onder de knie te krijgen, zoals touwtje springen, skaten of een radslag maken. Sporten krijgen steeds meer de belangstelling. Het kind wil op het gebied van sport zichzelf vergelijken met andere kinderen in de vorm van wedstrijdje. In deze fase wordt het verschil tussen jongens en meisjes ook steeds beter zichtbaar.

5.3 Verstandelijke ontwikkeling

5.3.1 0 jaar tot 4 jaar

In de beginfase bestaat er een sterke behoefte aan ritme en regelmaat. Verbale en nonverbale communicatie is vanaf het begin belangrijk. Gaandeweg is er steeds meer behoefte aan stimulering van de zintuigen. Praten, knuffelen, boekje lezen, puzzelen, liedjes zingen en bezoeken aan de kinderboerderij en speeltuin zijn erg belangrijk in deze fase. Later in deze fase wordt een geordende omgeving om zelf te kunnen ordenen steeds belangrijker. Bijvoorbeeld door het opruimen van speelgoed en daarbij het speelgoed te ordenen, dus blokken in de blokkendoos en al het ander speelgoed in bijvoorbeeld de speelgoedkast. Het speelgoed moet prikkelend en stimulerend zijn, maar tegelijkertijd wel bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind passen anders kan het kind onzeker of geïrriteerd worden. Het is belangrijk veel te praten over wat het kind ziet en meemaakt. Daardoor zal het kind zijn taalvaardigheid en woordenschat beter ontwikkelen en het zal hem of haar inzicht geven in begrippen als groot en klein, hoog en laag, gister en morgen en het leren onderscheiden van kleuren. Aan het einde van deze fase wil het kind zijn eigen verhaal kwijt kunnen en heeft hij of zij behoefte aan verbale communicatie. De ontwikkeling van de intelligentie wordt gestimuleerd door het kind te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken. Dit kan worden gedaan door bijvoorbeeld het kind mee te nemen naar de bakker en hem of haar daar het brood te laten uitkiezen dat gekocht moet worden. Of door twee keuzes aan het kind te geven voor de lunch en het kind vervolgens te laten kiezen tussen die twee keuzes. Het kind wordt dan gestimuleerd door hem of haar zelf te laten nadenken en niet alles voor het kind te willen doen.

5.3.2 4 jaar tot 8 jaar

Veel vaardigheden die het kind opdoet op school worden ergens anders nogmaals geoefend. De woordenschat van het kind vormt een flinke groei. Het kind gebruikt taal om zichzelf mee uit te drukken en daardoor gaat hij of zij ook steeds meer vragen stellen. Fantasie en werkelijkheid worden nog door elkaar gehaald. In deze fase zal het kind meer gaan denken in oorzaak en gevolg. Bijvoorbeeld: als een ander kind een bal naar mij gooit, dan kan ik hem proberen te vangen. Ook gaat het sorteren en ordenen steeds beter. Het kind wordt steeds beter in het herkennen van vormen, kleuren, letters en cijfers.

5.3.3 8 jaar tot 13 jaar

De werkelijkheid wordt in meerdere mate belangrijker voor het kind. De wereld wordt steeds groter en doordat het kind veel belangstelling heeft doet hij of zij veel kennis op, mede door veel vragen te stellen. Het is belangrijk dat er een antwoord komt op de vragen zodat de verstandelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd. Beantwoord daarom nooit een vraag met 'daarom'. Schoolse vaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en wereldoriëntatie worden verder gevormd. De verschillen in leerstijlen worden nu

ook duidelijk zichtbaar. Het kind ontwikkelt zich tot een doener, denker, dromer of beslisser. Het logisch nadenken en verbanden leggen ontwikkelt zich steeds beter.

6. Werkwijze van Gastouderbureau Kind aan Huis

Gastouderbureau Kind aan Huis bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind(eren) zoeken en gastouders die kinderen willen opvangen. Gastouders bieden in de meeste gevallen opvang bij hen thuis aan voor kinderen van 10 weken tot 4 jaar. Voor kinderen van 4 jaar tot 13 jaar bieden gastouders de mogelijkheid tot buitenschoolse opvang. Gastouderbureau Kind aan Huis hanteert een uurtarief welke als richt-/adviesprijs voor de gastouder dient. Het staat de gastouder vrij zelf een uurtarief te bepalen voor haar diensten.

Bij een gastouder kunnen maximaal 6 kinderen van 0 jaar tot 13 jaar worden opgevangen. Dit is inclusief eigen kinderen onder de 10 jaar. Een gastouder die kinderen van 0 jaar tot 4 jaar opvangt, mag maximaal 5 kinderen opvangen. In de leeftijd van 0 jaar tot 2 jaar mogen maximaal 4 kinderen worden opgevangen, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar.

Tevens bieden wij de mogelijkheid om voor maximaal drie dagen per week opvang bij de ouders thuis te verzorgen. Een gastouder bij de ouders thuis wordt ook wel een nanny genoemd, een niet inwonende oppas voor kinderen. Een nanny en de opvanglocatie (in de meeste gevallen het huis van de ouders) dienen aan dezelfde eisen te voldoen als een gastouder en haar opvanglocatie (in de meeste gevallen het huis van de gastouder). Het minimumtarief voor een nanny staat gelijk aan het bruto minimum uurloon. Het staat de nanny vrij zelf een uurtarief te bepalen voor haar diensten.

Ouders die opvang voor hun kind(eren) wensen kunnen zich aanmelden bij Gastouderbureau Kind aan Huis. Een bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau zal een intakegesprek met de ouders voeren waarin informatie wordt gegeven over onze werkwijze en visie op de kinderopvang. Aan de hand van een vragenlijst zal de medewerker vragen stellen over het kind of de kinderen. Tijdens dit gesprek kunnen de ouders hun wensen kenbaar maken. In het geval het kind waarvoor opvang wordt aangevraagd nog moet worden geboren, zal de bemiddelingsmedewerker op twee momenten langskomen. Tijdens de zwangerschap eenmaal voor een kennismakingsgesprek waarin informatie wordt gegeven over onze werkwijze en visie op de kinderopvang en na de geboorte eenmaal voor een intakegesprek waarbij de bemiddelingsmedewerker vragen zal stellen aan de hand van een vragenlijst en ouders hun wensen kenbaar kunnen maken. Bij Gastouderbureau Kind aan Huis worden kinderen uit hetzelfde gezin bij dezelfde gastouder geplaatst. Tevens streven wij naar één enkele gastouder per gezin die gedurende alle dagen van de week het kind opvangt, tenzij anders gewenst wordt door de ouders.

Na het intakegesprek zal de bemiddelingsmedewerker, aan de hand van de antwoorden op de vragenlijst en de wensen van de ouders, de bemiddeling starten. Wanneer de medewerker een geschikte gastouder heeft

gevonden, zal zij een kennismakingsgesprek organiseren tussen de ouders, de gastouder en de bemiddelingsmedewerker. Tijdens het kennismakingsgesprek krijgen de ouders, de gastouder en de bemiddelingsmedewerker de gelegenheid al hun vragen op het gebied van het gastoudergezin, de opvangomgeving en visie op opvoeding te stellen.

Wanneer er een bemiddeling heeft plaatsgevonden en er goede afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de zorg en opvang van het/de kind(eren), dan worden de bemiddelingscontracten gemaakt en ondertekend. Tevens kunnen ouders zich samen met hun eigen gastouder inschrijven bij ons gastouderbureau wanneer zij samen met hun gastouder gebruikmaken van de diensten van een ander gastouderbureau, maar graag willen overstappen naar Gastouderbureau Kind aan Huis.

Op diverse momenten zal het gastouderbureau evaluatiegesprekken voeren met zowel de gastouder als de ouders om kwaliteit van de opvang te waarborgen.

7. De gastouder

Om een optimale situatie voor gastouderopvang te bereiken en behouden, moeten gastouders aan enkele eisen voldoen. De gastouder moet aan de volgende criteria voldoen.

7.1 Diploma - De gastouder heeft minimaal een diploma Helpende Zorg en Welzijn niveau 2 of een gelijkgestelde opleiding met goed gevolg afgerond. Een gelijkgesteld diploma wordt bepaald aan de hand van de diplomalijst, opgesteld door DUO.

7.2 Verklaring omtrent gedrag - Iedere gastouder dient te beschikken over een verklaring omtrent gedrag. Indien de opvang van het/de kind(eren) bij de gastouder thuis plaatsvindt, zijn ook de huisgenoten van 18 jaar en ouder verplicht over een verklaring van goed gedrag te beschikken. Structureel aanwezig, welke vaker/langer dan een half uur per 3 maanden op de opvanglocatie aanwezig zijn, dienen eveneens een verklaring omtrent gedrag aan te vragen. Na ontvangst van de verklaring omtrent gedrag, dienen de gastouder, volwassen huisgenoten en structureel aanwezigen zich in te schrijven in het Personenregister Kinderopvang.

7.3 EHBO certificaat - De gastouder dient te beschikken over een geregistreerd en geldig EHBO certificaat gericht op kinderen.

7.4 Aanvullende eisen

De volgende aanvullende eisen gelden voor gastouders.

7.4.1 De gastouder is 18 jaar of ouder.

7.4.2 De gastouder moet een WA-verzekering en inzittendenverzekering (bij het gebruik van

een auto) hebben afgesloten.

- 7.4.3 De gastouder is telefonisch bereikbaar tijdens de opvang.
- 7.4.4 De eigen kinderen van de gastouder staan niet onder toezicht.
- 7.4.5 De gastouder is niet uit het ouderlijk ontzag ontheven of ontzet.
- 7.4.6 De gastouder spreekt Nederlands en/of Fries tijdens de opvang. Met uitzondering van de opvang van kinderen van buitenlandse ouders.
- 7.4.7 De gastouder is bekend met de inhoud van het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Kind aan Huis en handelt ernaar.
- 7.4.8 De gastouder kent de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid en handelt ernaar.
- 7.4.9 De gastouder kent het protocol kindermishandeling en handelt ernaar.

De gastouder heeft niet alleen te maken met kinderen, maar ook met de ouders van de kinderen. Daarom verwachten wij tevens de volgende competenties van de gastouder.

- 7.4.10 De gastouder is bereidt met de ouders samen te werken.
- 7.4.11 De gastouder is minimaal een half jaar beschikbaar.
- 7.4.12 De gastouder moet, bij aanvang van de opvang, ingeschreven staan in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP).
- 7.4.13 De gastouder heeft een open en eerlijke houding en communicatie naar de ouders toe.
- 7.4.14 De gastouder is in staat tot het maken van duidelijke afspraken met de ouders en kan deze afspraken ook naleven.
- 7.4.15 De gastouder is in staat tot het geven van een goede mondelinge en eventuele schriftelijke overdracht.
- 7.4.16 De gastouder is in staat tot het delen van informatie over de opvang, opvoeding en ontwikkeling van het kind aan de ouders.
- 7.4.17 De gastouder staat open voor, toont respect voor en durft vragen te stellen over mogelijke andere meningen, culturen, opvattingen en verschillen in opvoeding van het/de kind(eren) en de ouders.
- 7.4.18 De gastouder kan zich inleven in de situatie van de ouders.
- 7.4.19 De gastouder maakt problemen bespreekbaar.
- 7.4.20 De gastouder heeft een zorgvuldige omgang met betrekking tot ieders privacy.

8. De opvanglocatie

Om de veiligheid en kwaliteit te kunnen waarborgen moet niet alleen de gastouder, maar ook de opvanglocatie voldoen aan enkele criteria met betrekking tot de opvang van het kind. De opvanglocatie moet voldoen aan de volgende eisen.

- 8.1 Wettelijke eisen** - De locatie is een kindvriendelijke en veilige omgeving die voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang, de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid en Gastouderbureau Kind aan Huis hebben samengesteld.
- 8.2 Slaapruimte** - In de opvanglocatie dient een aparte slaapruimte beschikbaar te zijn voor kinderen jonger dan 1,5 jaar.
- 8.3 Rookvrij** - De locatie waar de gastouder de kinderen opvangt is altijd en volledig rookvrij. Dit geldt ook op dagen en tijden dat er geen kinderen worden opgevangen op de opvanglocatie.
- 8.4 Rookmelders** - De opvanglocatie beschikt over voldoende en goed functionerende rookmelders welke zijn gemonteerd zoals wettelijk is bepaald.
- 8.5 Ruimte** - Er is voldoende ruimte voor de kinderen om te kunnen bewegen, spelen, rusten en terugtrekken.
- 8.6 Tuin** - De opvanglocatie beschikt over een tuin of er worden alternatieven geboden met betrekking tot het buitenspelen, zoals een bezoek aan de kinderboerderij of een bezoek aan een speeltuin.

9. Kwaliteitsbewaking van de gastouderopvang

Gastouderbureau Kind aan Huis hecht veel waarde aan de kwaliteit en veiligheid van onze gastouderopvang. Om dit te kunnen bewaken zal het gastouderbureau toezicht houden op de volgende zaken.

9.1 Verklaring omtrent gedrag

Bij aanvang van de inschrijving van een gastouder bij ons gastouderbureau is de gastouder verplicht een verklaring omtrent gedrag te overhandigen. Deze verklaring is tevens nodig om de gastouder in te schrijven in het Landelijk Register voor Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Niet alleen de gastouder, maar alle personen van 18 jaar en ouder die bij de gastouder inwonen dienen een verklaring omtrent gedrag te overhandigen indien de opvang op het woonadres van de gastouder plaatsvindt. Structureel aanwezig, welke vaker/langer dan een half uur per 3 maanden op de opvanglocatie aanwezig zijn, dienen eveneens een verklaring omtrent gedrag aan te vragen. Na ontvangst van de verklaring omtrent gedrag, dienen de gastouder, volwassen huisgenoten en structureel aanwezig zich in te schrijven in het Personenregister Kinderopvang. Ook nadat de eenieder een verklaring omtrent gedrag heeft overhandigd en staat ingeschreven bij het gastouderbureau wordt er toezicht gehouden op behoudt van goed gedrag. Aangezien de verklaring omtrent gedrag een momentopname is, controleert de Dienst Justis door middel van het Personenregister Kinderopvang iedere dag of medewerkers in de kinderopvang nieuwe strafbare feiten hebben gepleegd.

9.2 Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid

De bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau voert jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit. De risico-inventarisatie heeft betrekking op de locatie waar de opvang plaatsvindt en gaat uit van het aantal kinderen dat wordt opgevangen en hun leeftijd. De risico-inventarisatie behandelt onder meer veiligheidsrisico's als: verbranding, vergiftiging, verdrinking, verstikking, verwonding, beknelling, vallen, botsen,

stoten, steken en snijden. Op het gebied van gezondheidsrisico's behandelt de risico-inventarisatie de punten: ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en medisch handelen.

9.3 Evaluatiegesprekken

Gedurende de opvang zal de bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau op verschillende momenten evaluatiegesprekken voeren met de ouders en gastouder. Na afloop van de proeftijd (6 weken na aanvang van de opvang) zal het eerste evaluatiegesprek plaatsvinden. Tevens zal ieder jaar een evaluatiegesprek worden gevoerd. Tijdens deze gesprekken wordt besproken of de opvang voldoet aan de wensen van de ouders en gastouder. Eventuele verbeterpunten ten opzichte van de opvang van het kind kunnen tijdens dit gesprek eveneens besproken worden.

9.4 Achterwacht

Indien de gastouder 4 of meer kinderen opvangt, inclusief de eigen kinderen, moet een achterwacht beschikbaar zijn in geval van calamiteiten. Deze achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan binnen 5 minuten op de plek van opvang aanwezig zijn. De achterwacht dient 18 jaar of ouder te zijn, maar heeft geen diploma of verklaring omtrent gedrag nodig. De gastouder moet bij de inspecteur van de GGD kunnen aantonen wie de achterwacht is.

9.5 Protocol huiselijk geweld en kindermishandeling

Gastouderbureau Kind aan Huis heeft een protocol huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld welke beschikbaar is voor en bij iedere gastouder. Bij vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling moet de gastouder dit melden bij het gastouderbureau. Na melding zal deze meldcode, na zorgvuldige overwegingen, in werking worden gezet.